

ผลการดำเนินงานของรัฐบาล ครบรอบ ๔ ปี กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๑. การดำเนินงานโครงการฟื้นฟูเมืองชุมชนดินแดง

รัฐบาล ภายใต้การนำของพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต และสร้างความมั่นคงด้านที่อยู่อาศัยสำหรับประชาชน ในวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๙ คณะรัฐมนตรี จึงได้มีมติเห็นชอบ ในหลักการแผนแม่บทโครงการฟื้นฟูเมืองชุมชนดินแดง (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๗) ให้เดินหน้าพัฒนาพื้นที่ชุมชนดินแดง (แฟลตดินแดง)ซึ่งเดิมเป็นอาคาร ๕ ชั้น ๖๔ อาคาร มีความเก่าแก่ ทรุดโทรม และไม่ปลอดภัย เนื่องจากมีอายุการใช้งานมากกว่า ๕๖ ปี ให้กลายเป็นอาคารที่อยู่อาศัยที่มั่นคงปลอดภัยสำหรับผู้มีรายได้น้อย พร้อมทั้งอนุมัติกรอบ แผนการลงทุนพัฒนาพื้นที่ตามแผนแม่บทฯ วงเงิน ๓๕,๗๕๔.๒๕ ล้านบาทและอนุมัติให้เริ่มก่อสร้างโครงการอาคารพัก อาศัย แปลง G จำนวน ๓๓๔ หน่วย วงเงินลงทุน ๔๖๐.๕๓ ล้านบาทได้อย่างเป็นรูปธรรม อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดีตาม แม้ว่าคณะรัฐมนตรี ได้มีมติเห็นชอบแม่บทฯ เป็นครั้งแรก ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยการเสนอของการเคหะแห่งชาติ แต่ก็ไม่สามารถเริ่มดำเนินการได้เนื่องจากความไม่เข้าใจของผู้อยู่อาศัย ระยะเวลาผ่านมา ๑๖ ปีภายในรัฐบาลนี้ สามารถผลักดันให้เกิดการพัฒนาได้อย่างเป็นรูปธรรมได้สำเร็จ นับเป็นภาพของการบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภายใต้คณะกรรมการเพื่อบูรณาการโครงการฟื้นฟูเมืองชุมชนดินแดง ในการสร้างความเข้าใจพร้อมทั้งความร่วมมือ ร่วมใจของผู้อยู่อาศัยในบริเวณดังกล่าว ให้สามารถก้าวผ่านปัญหาอุปสรรคต่างๆ มาได้การพัฒนาตามแผนแม่บทฯ แบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม ใช้ระยะเวลา ๘ ปี ดังนี้

กลุ่มที่ ๑ การพัฒนาพื้นที่รองรับผู้อยู่อาศัยเดิม จำนวน ๖,๕๔๖ หน่วย

-โครงการฟื้นฟูเมืองชุมชนดินแดง รองรับผู้อยู่อาศัยเดิม ระยะที่ ๑ (อาคารแปลง G)๓๓๔ หน่วย ปัจจุบัน ได้ดำเนินการแล้วเสร็จ และย้ายผู้อยู่อาศัยเข้าพักอาศัยในโครงการเรียบร้อยแล้ว

-โครงการฟื้นฟูเมืองชุมชนดินแดง รองรับผู้อยู่อาศัยเดิม ระยะที่ ๒, ๓ และ ๔ ประกอบด้วย แปลง A, D๑ และ C จำนวน ๑๐ อาคาร รวม ๖,๒๑๒ หน่วยขณะนี้อยู่ขั้นตอนการพัฒนาโครงการรองรับผู้อยู่อาศัยเดิม ระยะที่ ๒ โดยอยู่ระหว่างดำเนินการรื้อถอนอาคารแฟลต ๑๘ - ๒๒ เพื่อเตรียมพื้นที่ก่อสร้าง และกระบวนการหา ผู้รับจ้างก่อสร้างโครงการฯ ระยะที่ ๒ (อาคาร A๑ และ D๑) คาดว่าจะสามารถรื้อถอนอาคารเดิมแล้วเสร็จ และเริ่มก่อสร้างอาคารใหม่ได้ ในเดือนมีนาคม ๒๕๖๒ นี้

กลุ่มที่ ๒ การพัฒนาโครงการฟื้นฟูเมืองชุมชนดินแดง ระยะที่ ๓ และ ๔ รองรับผู้อยู่อาศัยใหม่ จำนวน ๑๓,๗๔๖ หน่วย จะเริ่มพัฒนาในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๗การเคหะแห่งชาติอยู่ระหว่างดำเนินการศึกษาความเป็นไปได้ ในการให้เอกชนร่วมลงทุนในโครงการฟื้นฟูเมืองชุมชนดินแดง ระยะที่ ๓ และระยะที่ ๔ ซึ่งรองรับผู้อยู่อาศัยใหม่ ภายใต้ พระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๖ ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของสำนักงาน คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ก่อนเข้าสู่การพิจารณาขอคณะกรรมการนโยบาย การให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐต่อไป

ประโยชน์ต่อประชาชนเป็นการสร้างเมืองที่น่าอยู่ในชุมชนดินแดงโดยประชาชนที่อยู่อาศัยจำนวนกว่า ๒๐,๒๙๒ ครอบครัวมีที่อยู่อาศัยที่ได้มาตรฐานปลอดภัยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตที่มีคุณภาพประชาชน มีสุขภาพที่ดีทั้งร่างกายและจิตใจ และเกิดการสร้างงานสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนในพื้นที่

๒.การขับเคลื่อนการดำเนินงานต่อต้านการค้ามนุษย์ และการจัดทำรายงาน TIP Report ของประเทศไทย

รัฐบาลตระหนักถึงปัญหาการค้ามนุษย์ ซึ่งถือว่าเป็นการกระทำที่ละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และขัดต่อหลักสิทธิ มนุษยชนอย่างร้ายแรง จึงได้ประกาศให้ “การป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์” เป็นวาระแห่งชาติ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๘ เร่งรัดบังคับใช้กฎหมาย ลงโทษผู้กระทำความผิด ปรับปรุงกฎหมาย ให้การคุ้มครองช่วยเหลือผู้เสียหาย และห้ามมิให้เจ้าหน้าที่รัฐ เข้าไปเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์โดยเด็ดขาด ส่งผลให้ประชาคมโลก เห็นถึงความมุ่งมั่น

ของประเทศไทยในการแก้ไขปัญหา ในปีพ.ศ. ๒๕๖๑ สหรัฐอเมริกา จึงจัดอันดับประเทศไทย ในรายงานสถานการณ์การค้ามนุษย์ หรือ Trafficking in Persons Report (TIP Report) ให้อยู่ในระดับ ๒ (Tier ๒) ซึ่งดีขึ้นจากเดิม ซึ่งอยู่ในระดับ ๓ (Tier ๓) ปี ๒๕๕๙ และระดับ ๒ ที่ต้องจับตามอง (Tier ๒ Watch list) ปี ๒๕๖๐

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ในฐานะเจ้าภาพหลัก(Focal point) ได้บูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ขับเคลื่อนงานและการจัดทำรายงาน TIP Report โดยมีการดำเนินงานที่สำคัญคือ

๑.ด้านการดำเนินคดีและบังคับใช้กฎหมาย (Prosecution) เพิ่มความพยายามในการดำเนินคดีและลงโทษผู้กระทำความผิดลดระยะเวลาในการดำเนินคดีและพิพากษาลงโทษคดีค้ามนุษย์ดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์อย่างเด็ดขาด

๒. ด้านการคุ้มครองช่วยเหลือ (Protection) ดำเนินการออกระเบียบให้องค์กรพัฒนาเอกชนสามารถจัดตั้งสถานคุ้มครองในการช่วยเหลือผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ และสนับสนุนงบประมาณ จัดทำโครงการเพื่อเพิ่มความเชี่ยวชาญในการดูแลผู้เสียหายฯ ตั้งฝ่ายช่วยเหลือทางกฎหมาย เพื่อให้การช่วยเหลือในการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนและบังคับคดีให้ผู้เสียหาย

๓. ด้านการป้องกัน (Prevention) โดยเพิ่มการตรวจสอบสถานที่ที่มีความเสี่ยงสูงต่อการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะการตรวจตราในสถานบริการและเรือประมง เพิ่มการอบรมพนักงานตรวจแรงงานบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการควบคุมการขอทาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำเด็กมาขอทานเพิ่มงบประมาณเพื่อแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์ และรณรงค์การต่อต้านการค้ามนุษย์ทุกรูปแบบ

อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยยังต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ทั้งในเรื่องการเพิ่มศักยภาพของเจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมาย เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในการคัดแยกและดำเนินคดีค้ามนุษย์ด้านบังคับใช้แรงงานการฝึกอบรมทีมสหวิชาชีพมาตรฐานสถานคุ้มครองของรัฐและเอกชน การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการแจ้งเบาะแสการค้ามนุษย์ รวมถึงการปรับปรุงสิทธิแรงงานต่างด้าว สถานะทางกฎหมาย และนโยบายแรงงานต่างด้าวเพื่อลดความเสี่ยงต่อการค้ามนุษย์ และเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับประชาชนต่อไป

ประโยชน์ต่อประชาชน:ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ ทั้งคนไทยและต่างด้าว ได้รับการคุ้มครอง ช่วยเหลืออย่างปลอดภัยตามหลักการสิทธิมนุษยชน รวมถึงเป็นการสร้างความมั่นใจให้กับประชาชน และประชาคมโลก ในความเอาใจจริงเอาใจในการขจัดปัญหาการค้ามนุษย์ทุกรูปแบบ

๓.การขับเคลื่อน และจัดทำมาตรการขับเคลื่อนระเบียบวาระแห่งชาติ เรื่องสังคมสูงอายุ

รัฐบาลตระหนักว่า ผู้สูงอายุไทย ยังคงเป็นวัยที่มีศักยภาพ เป็นบุคคลที่มีคุณค่าสามารถสร้างสรรค์ประโยชน์ให้กับประเทศชาติได้ และยังมีผู้สูงอายุจำนวนมาก ประสบปัญหาความเดือดร้อน ประกอบกับปัจจุบัน ผู้สูงอายุมีจำนวนมากขึ้น ด้วยการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรในปี ๒๕๖๒ คาดการณ์ประชากรสูงอายุ จะมากกว่าประชากรเด็ก ในปี ๒๕๖๔ จะเป็นสังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ และในปี ๒๕๗๔ จะเป็นสังคมผู้สูงอายุระดับสุดยอด คือมีผู้สูงอายุมากกว่าร้อยละ ๒๐ ของประชากรทั้งหมดคณะรัฐมนตรี จึงมีมติเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๑ กำหนดให้สังคมสูงอายุเป็นวาระแห่งชาติ ให้ทุกฝ่ายตระหนัก เล็งเห็นความสำคัญของการเตรียมความพร้อมของคนทุกวัย สู่การเป็นวัยสูงอายุ และร่วมดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย “ผู้สูงอายุไทยเป็น Active Ageing : Healthy Security, and Participation”

รัฐบาล จึงได้เร่งรัดพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุและคนทุกวัย ตาม**มาตรการ ๖ Sustainable** ประกอบด้วย เร่งสร้างระบบคุ้มครอง และสวัสดิการผู้สูงอายุให้ครอบคลุมส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีงานทำ มีรายได้ ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพพัฒนาระบบสุขภาพเพื่อรองรับสังคมสูงอายุปรับสภาพแวดล้อมชุมชน และบ้านให้ปลอดภัยเตรียมความพร้อมสู่การเป็นวัยสูงอายุทุกมิติ เช่น ตระหนักเรื่องการออมเพื่อการเกษียณ รวมถึงการพัฒนาระบบมาตรฐานการผู้ดูแลผู้สูงอายุและอาสาสมัคร และ**มาตรการ ๔ Change** ประกอบด้วย เร่งรัดปรับกฎหมายให้เอื้อต่อการทำงานด้านผู้สูงอายุ ปรับระบบข้อมูลเพื่อขับเคลื่อนงานด้านผู้สูงอายุและพลิกโฉมนวัตกรรมเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในสังคมผู้สูงอายุพร้อมทั้งสนับสนุนทุกภาคส่วน ให้ความสำคัญกับผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นบุคคลที่มีคุณค่าต่อประเทศไทย

ประโยชน์ต่อประชาชน : ประชาชนผู้สูงวัย ได้รับการดูแลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี ประชาชนทุกช่วงวัย ตระหนัก และเตรียมพร้อมในทุกด้านสำหรับการใช้ชีวิตวัยเกษียณ หรือสูงอายุ และทุกภาคส่วน มีการพัฒนาคิดค้นนวัตกรรม/ สิ่งอำนวยความสะดวก ที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตของทุกวัย

๔. การพัฒนาที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลองลาดพร้าว

รัฐบาล มีความพยายามในการแก้ไขปัญหาการรुक้าลำคลองสาธารณะ โดยเริ่มดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ในพื้นที่ริมคลองลาดพร้าวตามโครงการพัฒนาที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลองมีเป้าหมาย ๗,๐๘๑ ครัวเรือน ๕๐ ชุมชนบน พื้นฐานของความเข้าใจร่วมกัน อาศัยกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้อยู่อาศัย เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และมีความปลอดภัย ในชีวิตและทรัพย์สิน

การดำเนินงานพัฒนาที่อยู่อาศัยชุมชนริมคลองลาดพร้าวใช้แนวทางการพัฒนาที่อยู่อาศัยตามแนวทางโครงการบ้าน มั่นคงโดยสนับสนุนให้ชุมชนใช้กระบวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาที่อยู่อาศัย มีการสร้างความเข้าใจร่วมกัน มีการ สนับสนุนรวมกลุ่มออมทรัพย์เพื่อเป็นทุนในการพัฒนาที่อยู่อาศัย วางระบบกติกา การออม และสินเชื่อ รวมถึงการจัดตั้ง สหกรณ์ สํารวจข้อมูลชุมชนรับรองสิทธิผู้อยู่อาศัยในชุมชนการออกแบบและวางผังชุมชนใหม่รวมถึงจัดการที่ดินร่วมกัน เพื่อพัฒนาที่อยู่อาศัยในรูปแบบที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตและความสามารถในการใช้จ่ายของคนในชุมชน ตลอดจนเกิด การบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานและภาคีต่างๆในการขับเคลื่อนงาน

ผลการดำเนินงาน ณ ปัจจุบัน เป็นไปตามแผน โดยสามารถพัฒนาสาธารณูปโภคแล้ว ๔,๖๙๑ ครัวเรือน ก่อสร้างบ้าน แล้วเสร็จ ๒,๙๗๐ ครัวเรือน อยู่ระหว่างการก่อสร้าง ๙๙๑ ครัวเรือน และเตรียมพื้นที่พร้อมก่อสร้าง ๓๒๖ ครัวเรือน

ประโยชน์ต่อประชาชน : ประชาชนกว่า ๗,๐๐๐ ครัวเรือน มีที่อยู่อาศัยที่มั่นคง มีคุณภาพชีวิตที่ดีมีระบบการจัดการ อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมที่ดี สามารถลดปัญหาสิ่งแวดล้อม อันเกิดจากการรูก้าพื้นที่ริมคลองและพื้นที่สาธารณะ พื้นที่เมืองก็มีทัศนียภาพที่สวยงามขึ้น

๕. โครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด

ตามมติ ครม. เมื่อวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๘ เห็นชอบดำเนินโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด (Child Support Grant) ที่มีอายุตั้งแต่ ๐ - ๑ ปี เดือนละ ๔๐๐ บาท เป็นเวลา ๑ ปี แก่ครอบครัวผู้มีรายได้น้อย ที่มีรายได้ปีละไม่เกิน ๓๖,๐๐๐ บาทต่อครัวเรือน และต่อมา ครม. มีมติให้ขยายอายุเป็น ๐ - ๓ ปี และเพิ่มวงเงิน เป็นรายละ ๖๐๐ บาทต่อเดือน เพื่อเป็นการลดภาระค่าใช้จ่ายและเพิ่มศักยภาพในการพัฒนาเด็กและเยาวชน โดยโครงการนี้มีหลักคิดและฐานการวิจัยมาจากผลการวิจัยของ ศ.ดร. เจมส์ เจ เฮกแมน นักเศรษฐศาสตร์รางวัลโนเบล ๒๕๔๒ เกี่ยวกับการลงทุนในเด็กเล็ก พบว่า การลงทุนในเด็กเล็ก ๑ เท่า จะได้รับผลตอบแทนกลับมาถึง ๗ เท่า ดังนั้น กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จึงร่วมกับองค์การยูนิเซฟออกแบบโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการ เลี้ยงดูเด็กแรกเกิดขึ้น ซึ่งเป็นการสร้างทุนมนุษย์ให้สังคมระยะยาวในการจัดสวัสดิการพื้นฐานเพื่อสร้างระบบการคุ้มครอง ทางสังคม และการเลี้ยงดูที่มีคุณภาพ และจากการประเมินผลการดำเนินโครงการที่ผ่านมา โดยสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนา ประเทศไทย (TDRI) ร่วมกับ Economic and Policy Research Institute (EPRI) พบว่า เด็กแรกเกิดที่ได้รับเงินอุดหนุน มี ภาวะโภชนาการที่ดี ครอบครัวพาเด็กไปรับบริการทางการแพทย์และบริการทางสังคม เพื่อส่งเสริมให้เด็กแรกเกิดและ ปฐมวัยมีพัฒนาการเหมาะสมตามวัย ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในช่วงวัยอื่นๆ และเด็กๆ เหล่านี้จะ กลายเป็นบุคลากรที่มีคุณภาพ และเป็นกำลังของชาติต่อไปในอนาคต ซึ่งการดำเนินการโครงการในระยะต่อไป จะผลักดัน ให้มีการปรับอายุของเด็กจากเดิมแรกเกิด - ๓ ปี ขยายเป็น ๖ ปี จะส่งผลให้มีเด็กได้รับสิทธิเพิ่มเป็น ๑,๔๔๓,๔๙๖ คน ซึ่งเพิ่มขึ้น ๔๗๓,๕๘๓ คน จากที่ดำเนินการในปัจจุบัน

ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ : ผลประโยชน์เกิดขึ้น เด็ก ครอบครัว และชุมชน โดยเด็กแรกเกิดที่อาศัยในครอบครัว ผู้มีรายได้น้อย มีโอกาสเข้าถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการเสริมสร้างพัฒนาการของเด็ก ตลอดจนครอบครัวเด็กได้รับบริการที่ มีคุณภาพอย่างทั่วถึง เป็นการลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงสวัสดิการพื้นฐานอย่างเท่าเทียม